Popis reprezentativní knihy – tzv. Quick Scan

Záhlaví:

Alžběta Gilíková

Zdeněk Jirotka / Saturnin / 1942/ úroveň 3

Úvodní poznámky:

Román Saturnin vyšel poprvé v roce 1942, je autorovou prvotinou. Byl v roce 1994 zfilmován Jiřím Věrčákem a několikrát dramatizován. Dostal v roce 2009 významné ocenění Kniha mého srdce za svou oblíbenost u čtenářů.

Dimenze	Ukazatel	Popis (komplikující faktory)
Základní požadavek upoutat	Čas	209 stran
	Zájmy	Děj se odehrává před více než sedmdesáti lety, proto je patrný jiný dobový kontext, témata v něm jsou ale aktuální stále. V textu je postava pubertálního chlapce (syna paní Kateřiny Milouše), který má otravnou matku, v tom možná by mohlo být spojení se čtenářem. Dále je řešeno téma lásky ke slečně Barboře a humorné situace při dovolené. Zvláštní je tu téma pána a sluhy, což je patrně inspirace anglickou literaturou.

	Čtenářská zkušenost	Čtenář by měl mít zkušenost se čtením delších knih a rozložení si četby do několika dní.
	Všeobecné znalosti	Román nutně nevyžaduje žádné speciální znalosti. Je ovšem naplněn mnoha zajímavými fakty a „moudry", kterým je nutné porozumět z kontextu.
	Oborově specifické znalosti a zkušenosti	Román nevyžaduje žádné oborové znalosti, ale je nutné počítat s jazykem třicátých čtyřicátých let a umět vydedukovat nebo si dohledat některé knižní výrazy. Jedná se humoristický román, čtenář tedy může mít zkušenost s tímto žánrem, nebo se s ním seznámí až se Saturninem.
Obeznámenost s literárním stylem	Slovní zásoba	Slovní zásoba odpovídá době vzniku, vyžaduje pozorné čtení a možná občasné dohledání knižních výrazů. V knize je také větší množství cizích výrazů, které jsou většinou srozumitelné z kontextu, přesto by měl být čtenář naučen si neznámé výrazy dohledat.
	Větné konstrukce	Text vyžaduje určitou čtenářskou zkušenost, protože větné konstrukce jsou trochu rozsáhlejší nebo v dnešní době nezvykle vytvářené. Obtíže při porozumění mohou být také způsobeny historickou vzdáleností textu, když text není nijak zvlášť jiný od současného stylu.
	Stylistika	Jazyk odpovídá stylistickým zásadám, jedná se o jazyk typicky literární, jeho kouzlo vychází ze znalosti knih a dobrého vztahu ke knihám. V textu nejsou různé roviny (kde by bylo třeba hlubších analýz), ale skládá se z více příběhů několika postav.
Obeznámenost s literárními postupy	Děj	Román je po celou dobu konzistentně vtipný, nejsou tam dlouhé úsek, kde by se nic nedělo nebo na nějaký děj nevzpomínalo, úvahy a popisy jsou redukovány nebo prokládány historkami, ale vtipy nepřichází zcela okamžitě, je třeba mít trpělivost.
	Časový sled	Linie příběhu není nijak komplikovaná, odehrává se postupně, i když se občas odkazuje na nějaké příhody z minulosti.
	Dějové linie	Text není náročný na pozornost sledovat linie příběhu, sice se je v knize několik postav s vlastními příběhy, ale vždy je společně s jinými postavami na scéně také vypravěč a neustále je přítomen také Saturnin.

	Perspektiva	Vypravěč je sám hrdinou příběhu, který vypráví celý děj a popisuje zvláštní historky o Saturninovi. Není náročné se díky němu orientovat, i když dostáváme pouze jeho pohled na skutečnost, pohled Saturnina nám uniká.
	Smysl	Příběh je psán z jednostranného subjektivného pohledu, objevují se v něm ironie a obrazná pojmenování, ale bývají vysvětlena. I když přepisy vyprávění jiných postav z úst vypravěče asi korespondují s myšlenkami postav. Autor se snažil o komické ztvárnění, účelem je zasmání se nad situacemi i postavami.
Obeznámenost s literárními postavami	Charakter postav	Postavy jsou vykreslovány barevně, ale poněkud jednostranně, záhadná je pouze postava sluhy Saturnina. Pronikáme do úvah pouze hlavního hrdiny-vypravěče, kdy můžeme polemizovat s jeho viděním skutečnosti. Je vyžadována jistá míra abstrakce pro dokonalé pochopení, ale není podmínkou.
	Počet	Postav je příběhu několik, ale ne příliš. Příběh je výpovědí mladého muže, nevypráví se tedy z perspektivy jiných postav. Hlavní postava je od začátku jasně Saturnin, o kterém se mluví stále.
	Vztahy	Vztah mezi postavami je řízen emocemi, které jsou patrné už od začátku. Vypravěč hodnotí postavy podle vlastního vztahu k nim, popřípadě vztahu Saturnina k postavám.